

PRAHA - HRADEC KRÁLOVÉ-BRNO
13. – 15. 1. 2015

**ISPOP a aktuální ohlašovací povinnosti v
oblasti vodního a odpadového hospodářství a
ochrany ovzduší**

**Ohlašování údajů souhrnné provozní
evidence a poplatkového přiznání
podle zákona o ochraně ovzduší**

Ing. Pavel Machálek (ČHMU)

Přehled témat:

-Ohlašování dle zákona č. 201/2012 Sb.

- novinky pro ohlašování za rok 2014**
- náležitosti vyplnění formuláře F_OVZ_POPL a F_OVZ_SPE**
- výpočet poplatku a podání poplatkového přiznání**

-Chyby v ohlašování, specifické zdroje

- Příkony, emise, měření**
- Záložní zdroje**
- Přemístitelné zdroje (recyklace stavebního odpadu, asfaltové směsi)**
- Nové kontroly ve formuláři F_OVZ_SPE**

Platná legislativa v ochraně ovzduší

- vybrané předpisy
- důležité vazby ve vztahu k:
 - povolení provozu zdroje
 - vedení provozní evidence
 - ohlašování souhrnné provozní evidence
 - výpočtu poplatků pro podání poplatkového přiznání

Základní předpisy v ochraně ovzduší

- **Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší**
 - byl již novelizován a to zákonem č. 64/2014 Sb. a zákonem č. 87/2014 Sb. (mj. poplatky a termín ohlašování SPE)
- **Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší.**
 - byla novelizována vyhláškou č. 155/2014 Sb. – mj. definice plynového oleje a těžkého topného oleje, doplnění znečišťující látky u emisního limitu kategorie 4.1.3. Ostatní technologická zařízení pro výrobu cementu

Povolení provozu zdrojů - § 11 zákona

- (2) Krajský úřad vydává
 - d) povolení provozu stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu,

POZOR!!!! § 41 – Přejídná ustanovení

- (5) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, jehož **povolení není v souladu s požadavky** na obsah povolení provozu podle tohoto zákona (**viz Příloha č. 7 zákona**), musí požádat o jeho **změnu nebo o nové povolení provozu podle tohoto zákona do 2 let (tj. do 31.8. 2014)**
- (6) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, který byl uveden do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona a který nemá vydané povolení podle § 17 odst. 1 písm. d) zákona č. 86/2002 Sb, musí požádat o povolení provozu podle tohoto zákona do 1 roku

Vymezení zdroje - § 2 a § 4 zákona

§ 2: Pro účely tohoto zákona se rozumí

e) stacionárním zdrojem ucelená technicky dále nedělitelná stacionární technická jednotka nebo činnost, které znečišťují nebo by mohly znečišťovat,

§ 4, odst. 7):

Pro účely stanovení celkového jmenovitého tepelného příkonu spalovacích stacionárních zdrojů nebo celkové projektované kapacity jiných stacionárních zdrojů se jmenovité tepelné příkony spalovacích stacionárních zdrojů nebo projektované kapacity jiných než spalovacích stacionárních zdrojů sčítají, jestliže se jedná o stacionární zdroje označené stejným kódem podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu, které jsou umístěny ve stejné provozovně a u kterých dochází nebo by s ohledem na jejich uspořádání mohlo docházet ke znečišťování společným výduchem nebo komínem bez ohledu na počet komínových průduchů.

Zjišťování a vyhodnocení úrovně znečišťování - § 6

- (1) Úroveň znečišťování zjišťuje provozovatel:
 - a) u znečišťující látky, pro kterou má stanoven **specifický emisní limit** nebo **emisní strop**, anebo, pokud je tak výslovně stanoveno v prováděcím právním předpisu nebo v **povolení provozu**, u znečišťující látky, pro niž má stanovenu pouze technickou podmínku provozu, úroveň znečišťování měření.
- (2) V případě, kdy nelze, s ohledem na dostupné technické prostředky, měření zjistit skutečnou úroveň znečišťování, nebo v případě vybraných stacionárních zdrojů vnášejících do ovzduší těkavé organické látky uvedených v prováděcím právním předpisu, rozhodne krajský úřad na žádost provozovatele, že pro zjištění úrovně znečišťování se namísto měření použije výpočet.

Povinnosti provozovatelů - § 17 zákona

- Odstavec (1) - obecné povinnosti všech zdrojů
- Odstavec (3) – povinnosti zdrojů uvedených v příloze č. 2
 - **a)** provozovat stacionární zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu,
 - **b)** zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1,
 - **c)** vést provozní evidenci..., zpracovat souhrnnou provozní evidenci...,
 - **h)** předložit inspekci protokol o jednorázovém měření emisí podle § 6 odst. 4 nebo 5 do 90 dnů od data provedení tohoto měření

Souhrnná provozní evidence (SPE)

Zjednodušené ohlášení

Podle úvodního textu přílohy č. 11 vyhl. č. 415/2012 Sb. je možné za splnění uvedených podmínek podávat tzv. „zjednodušené ohlášení“:

1. Spalovací stacionární zdroje uvedené v příloze č. 2 k zákonu **pod kódem 1.1. - tj. kotle** o celkovém jmenovitém tepelném příkonu **do 5 MW** včetně spalující **kapalná nebo plynná** paliva vykazují údaje uvedené v bodu 1.1. a v bodu 1.2. v položkách 17 a 19 (tj. druh a spotřebu paliva – zpravidla zemní plyn, částečně nízkosírné topné oleje).
2. Stacionární zdroje uvedené v příloze č. 2 k zákonu **pod kódem 10.2. – čerpací stanice na benzín** vykazují údaje uvedené v bodu 1.1. a v bodu 1.3. v položce 13 – roční výtoč benzínu).

Emise k uvedeným spotřebám paliv budou dopočítávány v rámci REZZO a v emisních bilancích prezentovány nově jako jediná součást kategorie REZZO 2 (dříve střední zdroje).

Emise z čerpacích stanic budou dopočítávány za celou ČR podle údajů ČSÚ o prodeji pohonných hmot.

Změny v ohlašování za rok 2014

- úpravy formátů a číselníků

(topeniště, přemístitelné zdroje, sektor, EL, MVE)

- transformace dat 2013 (prázdné pol.)

- kód ZL 9999 (listy 2-4 a list 5)

- validace (nové informativní hlášky)

Přehled nových validací – informativní hlášky

- 1/ List 2: kontrola souladu P2 (zařazení dle Př.2) a P11 (topeniště)
- 2/ List 3: soulad P2 a P4 (zařazení dle Př.2 a dle vyhlášky)
- 3/ List 3: soulad P2 a P3 (zařazení dle Př.2 a dle sektoru)
- 4/ List 3: kontrola vyplnění spotřeby rozpouštědel u specifických zdrojů (Př. č. 2 – kódy 9.1. až 9.24., vyjma 9.11)
- 5/ List 3: kontrola vyplnění druhu a množství výrobku u specifických zdrojů
- 6/ List 4: kontrola shody provozních hodin zdroje a výduchu pro daný zdroj (není-li zaústěn do více výduchů)

Specifické skupiny zdrojů

Pro ohlašování SPE záložních zdrojů platí povinnost podání úplného hlášení (jedná se zpravidla o pístové motory a ne „kotle“ zařazené pod kód 1.1.). Pokud není záložní zdroj provozován více než 300 h/rok, nevztahuje se na něj povinnost zjišťování úrovně znečišťování a povinnost výpočtu a ohlašování množství emisí. Vyplňují se proto pouze stálé údaje na listu 2, provozní hodiny a popř. spotřebu paliva (nově ve formátu s jedním desetinným místem ☺).

Pro přemístitelné zdroje platí rovněž povinnost podání SPE, ale je možnost podat hlášení za celý provoz přemístitelného zdroje na území kraje jako za „fiktivní“ provozovnu. Podrobné pokyny ohlášení jsou uvedeny na www.ispop.cz nebo na internetové podpoře ohlašování SPE na www.chmi.cz.

Povinnost podání poplatkového přiznání

Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 201/2012 Sb.

Povinnost zjišťovat emise má každý provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2, pokud se na něj vztahuje ustanovení § 6, odst. 1, písm. a) - viz § 17, odst 3, písm. b)

Týká-li se výše uvedené zjišťování těch emisí, pro něž je stanovena sazba v příloze č. 9 k zákonu (TZL, SO₂, NO_x a VOC), je provozovatel povinen provést výpočet poplatku. Překročí – li celková výše poplatku za provozovnu **50000** Kč (novela č. 87/2014 Sb.) platí povinnost podat poplatkové přiznání prostřednictvím ISPOP₁₃

Ohlášené poplatky za rok 2013

předběžné údaje

V předchozích letech se výše poplatků pohybovala cca 400 mil. Kč.

Počet zpoplatněných provozoven klesl z cca 15 tis. na cca 2200, z toho pouze u 330 provozoven dosáhl poplatek výše nad 50 tis. a byl vyměřen.

Snížila se tak možnost kontroly množství emisí pomocí poplatku.

Veličina	Poplatek	Podíl
Celkem z TZL	31 098 966	10,4%
Celkem z SO ₂	152 961 361	51,0%
Celkem z NO _x	94 127 025	31,4%
Celkem z VOC	21 706 820	7,2%
Suma	299 894 171	
Suma po zaokrouhlení	299 961 000	

Podpora pro ohlašování

- Internetové stránky ČHMÚ www.chmi.cz
 - návod, postupy, předpisy, příklady
- Dotazy přímo na ČHMÚ (mailem na emise@chmi.cz)
- SKM (kontrolní maily ČHMÚ)
 - 1. fáze bude zahrnovat připomenutí chyb nalezených (neopravených) v SPE 2013
 - 2. fáze (cca červen) – kontrola SPE 2014

Nejčastější chyby při zpracování hlášení

Mezi nejčastější chyby při vyplňování formuláře patří:

- vložení proměnných údajů v jiných jednotkách, než předepisuje formulář, čímž vznikají zpravidla třířádové rozdíly mezi vloženým a správným údajem (např. množství emisí uvedené ve formuláři v kg místo v tunách),
 - chyby způsobené překlepem nebo záměnou údajů,
 - neodpovídající používání číselníkových kódů především při zařazování zdrojů k názvům odpovídajícím zákonu nebo prováděcímu předpisu,
 - nevyplnění údajů v položkách, které nejsou kontrolované validací formuláře
- **údaje v položce účinnost a výkon (List 2)**
 - **údaje o emisích spalovacích zdrojů (změna proti F_OVZ_SPOJ)**
 - **údaje o spotřebě rozpouštědel a výrobcích (List 3)**
 - **údaje o odlučovačích (pro všechny ZL – ale „nepřepřít“)**
 - **údaje o měření vč. kontinuálních a emisních limitech**

Předběžná emisní bilance 2013

Kategorie zdrojů	TZL		SO ₂		NO _x	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
REZZO 1	7,25	9,77	134,18	119,10	101,34	94,30
REZZO 2	2,58	0,04	2,07	0,02	4,32	0,70
REZZO 3	25,28	25,80	18,13	18,82	7,90	8,09
CELKEM stac. zdroje	35,11	35,61	154,38	137,94	113,56	103,09
REZZO 4	24,24	24,02	0,56	0,55	77,28	74,68
CELKEM	59,35	59,63	154,94	138,49	190,84	177,77

Předběžná emisní bilance 2013

Kategorie zdrojů	CO		VOC		NH3	
Rok	2012	2013	2012	2013	2012	2013
REZZO 1	138,62	151,90	17,06	18,38	0,44	0,40
REZZO 2	4,97	0,16	4,96	0,03	0,02	.
REZZO 3	271,81	278,24	89,40	88,83	63,25	60,95
CELKEM stac. zdroje	415,40	430,30	111,42	107,25	63,71	61,34
REZZO 4	99,41	91,24	22,95	21,53	2,06	1,96
CELKEM	514,81	521,53	134,37	128,78	65,77	63,31

Děkuji za pozornost

Ing. Pavel Machálek

Český hydrometeorologický ústav

Oddělení emisí a zdrojů

machalek@chmi.cz

+420 244 032 429